

CENTRE EXCURSIONISTA DE BLANES

FUNDAT EL 1976
MEMBRE DE LA F.E.E.C.

APARTAT DE CORREUS, 71
BLANES (LA SELVA - GIRONA)

CIRCULAR NÚM. 24, D'INFORMACIÓ PER AL SOCI

FEBRER - MARÇ DEL 1983

«CENTRO DE ESTUDIOS AVANZADOS»

Sovint, persones si fa no fa vinculades a la vida cultural de Blanes, me'n demanen parer. És un tema que em resulta difícil de tractar: ben portat, podria ésser una cosa bona per a la Ciència i fins per a Blanes, bé que això darrer no és tan clar. Però, com dir-ne tot el que penso? Oró és un col·lega per a qui sento molt d'afecte tot i que he tingut poques ocasions de parlar-hi. A més, qui li va donar la idea de demanar als poders públics un terreny per a bastir el local d'aquest Centre, vaig ésser jo.

Fou en un memorable dinar a «La Parrilla», fa cap a quinze anys i, naturalment, jo no vaig imaginar que per crear un centre de recerca calgués destruir no sé quantes hectàries d'una zona verge, com és la part Nord de Santa Bàrbara i boscam pròxim. Jo pensava en espais urbanitzats, que n'hi ha prous: espais situats en la mateixa població amb els serveis i vials ja fets, que un centre com el que es projecta pot enlairar urbanísticament millorant i equilibrant el conjunt de la vila.

Els estaments públics, a Blanes com a tot arreu, caldria que servessin pel futur sense malmetre'ls, boscos com els de darrera Santa Bàrbara i del Vilar, espais humits com els marges de la Tordera i el Cap dels Pins, etc., Barcelona, que malauradament tantes vegades ha permès la destrucció de veritables relíquies, amb la incorporació al patrimoni municipal dels boscos del Tibidabo, Vallvidrera, Collserola i altres espais que no recordo, ha donat un bon exemple.

Si ara que encara hi som a temps, el nostre municipi es fa càrrec dels espais naturals que encara ens queden, s'assegurarà per a Blanes un futur que moltíssimes poblacions ens envejaran. I no parlo d'un futur llunyà: parlo dels anys vuitantes; la destrucció de la natura, és tan escandalosament ràpida, que qualsevol acció que s'empenqui per evitar-la donarà fruit immediatament.

Hi ha un punt de vista important que caldria tenir en compte sempre que es projecta una edificació de l'ordre que sigui en un terreny natural: l'ecològic.

La manca d'aigües mitjanament potables i la necessitat cada cop més imperiosa d'oxigen, hauria de fer-nos pensar un xic abans de malmetre els únics espais capaços de crear aquests béns.

Els boscos, per funció clorofílica, ens donen oxigen; al retenir, gràcies als arbusts que creixen sota els arbres i pels propis arbres, l'aigua de la pluja, l'obliguen a filtrar-se entre la terra i es conserva en les capes freàtiques. Les edificacions i els camins destrueixen aquest coixí i l'aigua corre lliurement fins al mar i, de pas, s'emporta la terra, base de tota vida.

Tots hem vist les destrosses que aquesta tardor han fet els aiguats per moltes comarques de la nostra terra. S'ha parlat tant de diners que ja no s'ha pensat en res més; però si no s'hagués construït tan a prop del llit dels rius, si s'haguessin respectat els paratges naturals, les conseqüències d'aquests aiguats haurien estat mínimes. S'ha dit que feia més de quaranta anys que «no havia plogut tant» ... Aquestes afirmacions farien riure si no fos que fan plorar per la ignorància que pressuposen.

Però, ja que parlem de fa més de quaranta anys, recordaré les inundacions de les valls del Besòs l'any 1937 ó 1938. Pels volts de Barcelona va ploure molt, certament. El riu va pujar i s'emportà tot el que va trobar pel camí i, entre canyes, trossos de fusta, bidons, brancam, etc., els ponts se cegaren: era com una presa. Algun pont es va rompre; d'altres resistiren. L'aigua que no podia córrer pel llit del riu s'estengué fora de mare i ho inundà tot.

Recordo que persones enteses explicaren que l'embús dels ponts es degué a què, per minorar la fam que es passava a les ciutats catalanes aquells anys de guerra civil, molta gent de Badalona, Sant Adrià i d'altres poblacions pròximes al Besòs, plantaren tomàquets, trumfes i mongetes al mateix llit del riu i fins s'hi feren la barraca per viure lluny dels bombardeigs. No hem d'oblidar que el Besòs, com el nostre Tordera, té un llit de sorra molt gruixut i, normalment, l'aigua passa per entre aquesta sorra. Però el llit s'ha de mantenir sempre net pels casos que a l'aigua li cal tot el riu per córrer.

És curiós que, en una època com l'actual amb tanta legislació com hi ha obligant als ciutadans a prevenir-ho tot, els poders públics no s'ocupin de prevenir el que els correspon a ells. L'aigua potable de Blanes i d'altres poblacions veïnes, va carregada de MnO₂; però, aigües de mina molt pures es donen com a no potables perquè no han estat clorades... Ara es construirà una depuradora d'aigua potable per a Blanes i el preu de l'aigua acabarà de desnivellar el nostre pressupost. No seria més lògic limitar les indústries de la Vall de la Tordera d'acord amb la capacitat freàtica del riu i mantenir les conques que el nodreixen?

Doncs bé; construir -encara que sigui un centre científic- en un paratge que ens forneix d'aigua i d'oxigen, en els moments que vivim és un contrasentit. Però, a més, el vessant nord d'un bosc no és un bon emplaçament per a un centre científic ni, en general, per a cap nucli habitat. Sovint, Oriol Boiós -un dels savis més savis d'aquestes terres i, sens dubte, el millor ecòleg, la seva discreció n'és una prova - acostuma dir: El bosc és humit, hi ha insectes, rosegadors, rapinyaires, útils al bosc però enutjosos per a l'home... Això és tan cert que, quan per necessitats laborals cal viure-hi -boscaters, camperols, etc.-, s'instal·la l'habitacle en una clariana, s'obren camins, es maten sistemàticament els animals boscats. En una paraula: s'elimina el bosc; a l'home per viure al bosc li cal destruir-lo.

És un fet que veiem cada dia en les parcel·les d'espais naturals per construir-hi segones residències. El comprador escull el lloc més ufanós; però, tot seguit que hi viu, va aclarint la vegetació fins crear-ne un espai urbanitzat...; ja en diuen «urbanitzacions». Per arribar a aquest resultat, no calia fer-se la casa al bosc; hagués estat molt més sensat anar a viure en un erm des d'on es veïés el bosc; de fet, això és el que aconsellen els urbanistes d'avui i el que jo aconsellaria als promotors del «Centro de Estudios Avanzados».

Manuel Rubió